

**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ ЕНЕРГЕТИКИ ТА
ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ
(«УКРЕЛЕКТРОПРОФСПІЛКА»)**

ПРЕЗИДІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ

ПОСТАНОВА

07.09.2013

смт. Миколаївка

П-13-1

***Про стан правозахисної роботи
та завдання профспілкових організацій
щодо подальшого забезпечення
громадського контролю за дотриманням
трудового законодавства***

Заслухавши інформацію Голови Профспілки Шишова С.С., Президія ЦК відмічає, що незважаючи на проведену виконавчим апаратом ЦК, територіальними організаціями Профспілки та безпосередньо первинними профспілковими організаціями роботу, стан правозахисної роботи потребує покращення.

В діяльності більшості територіальних організацій Профспілки правозахисна робота ще не стала пріоритетною. Деякі керівники цих організацій проявляють елементи формального підходу у складанні відповідної звітності, яку необхідно направляти до ЦК, що унеможлиблює в повній мірі відобразити в пояснювальній записці до ФПУ дійсний стан цієї важливої ділянки роботи Профспілки.

З метою підвищення ефективності громадського контролю з боку виборних профспілкових органів всіх рівнів за дотриманням органами влади, роботодавцями норм законодавства у соціально-трудої сфері Президія ЦК «Укрелектропрофспілки» **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1.Визнати роботу територіальних організацій щодо здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю та захисту трудових прав членів Профспілки такою, що не відповідає в повній мірі завданням, що визначені Статутом Профспілки та нормативним документам з цих питань, прийнятих Президією Профспілки та Федерації профспілок України.

2.Звернути увагу керівників Вінницької (Коствіцький М.І.), Волинської (Пасічник О.С.), Закарпатської (Бокшан К.С.), Івано-Франківської (Гриньків В.Т.), Київської міської (Тищенко О.М.), Кіровоградської (Мулява В.П.), Кримської (Ігошина А.Д.), Львівської (Яремчук В.М.), Миколаївського (Миронова В.А.), Одеської (Горбаченко А.В.), Полтавської (Руденко В.П.), Рівненської (Косович В.І.), Тернопільської (Бешнова М.М.), Херсонської (Пашенко В.І.), Хмельницька (Вільчинська Л.В.), Черкаська (Молдаванов

О.Б.) територіальних організацій Профспілки на недостатню організацію правозахисної роботи та зобов'язати їх протягом другого півріччя 2013 року вжити відповідних заходів, направлених на її активізацію.

3. Попередити зазначених вище керівників про персональну відповідальність за своєчасне направлення до ЦК «Укрелектропрофспілки», встановленої ФПУ звітності по правозахисній роботі.

4. Територіальним організаціям Профспілки:

4.1. Стан правозахисної роботи заслухати на своїх чергових засіданнях Президії. Про дату проведення засідання завчасно повідомити заступника Голови Профспілки Давиденка О.П. Інформацію та постанову з даного питання направити до ЦК «Укрелектропрофспілки» протягом 10-ти днів після проведення засідання.

4.2. Розглянути можливість збільшення чисельності штатних правових і технічних інспекторів праці за рахунок власних коштів профспілкових організацій або кооперації коштів профспілкових споріднених галузей. Вивчити питання проведення стажування правових та технічних інспекторів праці на базі відповідних територіальних державних інспекцій з праці та управлінь Держгірпромнагляду.

5. Комітетам (радам) територіальних організацій Профспілки організувати роботу первинних профспілкових організацій з метою досягнення конкретних результатів у правозахисній діяльності, для чого:

5.1. Протягом вересня-листопада місяця 2013 року обрати профспілкових активістів з числа членів виборних органів профспілкових організацій та повноважних представників цих органів для виконання ними повноважень з громадського контролю.

5.2. Передбачити включення до колективних договорів та угод положення щодо:

- недопущення використання на підприємстві нелегальної праці без укладення офіційних трудових договорів, підміни цивільних договорів цивільно-правовими та іншими угодами, виплати заробітної плати в обхід порядку, встановленого законодавством і колективним договором;

- виділення коштів роботодавцем на повне фінансування комплексних заходів з охорони праці, відновлення (створення) закладів медицини праці на підприємстві, атестації робочих місць за умовами праці та усунення шкідливих факторів на робочих місцях;

- забезпечення безперешкодного доступу інспекторів праці профспілок до робочих місць членів профспілки, компетентних посадових осіб роботодавця та відповідних документів підприємства;

- одержання від роботодавця, інших посадових осіб наказів (розпоряджень), відомостей про виплату заробітної плати, відрахування із заробітної плати, інших документів, пояснень щодо умов праці, виконання колективних договорів та угод, дотримання норм трудового законодавства та соціально-економічних прав працівників-членів відповідної профспілки;

- участі роботодавця у фінансуванні заходів з навчання інспекторів праці профспілок та організації громадського контролю;

- забезпечення навчання інспекторів праці профспілок;

- забезпечення надання не звільненим від роботи профспілковим активістам, уповноваженим на виконання повноважень з громадського контролю. у тому числі в комісіях по трудових спорах і з розслідування нещасних випадків на виробництві, оплачуваного часу, достатнього для здійснення цих функцій та відповідного навчання;

- порядку залучення до виконання робіт сторонніх працівників, які не входять до штату підприємства;

- широкого інформування працівників підприємства про їхні трудові права, можливості захисту та результати роботи інспекторів праці профспілки

5.3. Не допускати прийняття роботодавцем нормативних актів без дотримання процедури погодження або врахування думки виборного органу первинної профспілкової організації.

5.4. Не допускати внесення до колективних договорів та угод норм, що погіршують становище працівників порівняно з генеральною, галузевою, територіальною угодами. При виявленні таких фактів своєчасно реагувати у відповідності з чинним законодавством.

5.5. Не рідше одного разу на півріччя розглядати на засіданнях профкому стан дотримання трудового законодавства на підприємстві.

5.6. Розглядати подання інспекторів праці профспілок роботодавцям, контролювати їх виконання та доводити інформацію про результати перевірок та усунення порушень до членів профспілки.

5.7. Підвищити вимогливість до роботодавців та їх посадових осіб, які допускають порушення норм трудового законодавства, домагатися у разі необхідності притягнення їх до дисциплінарної та адміністративної відповідальності з подальшим широким інформуванням членів профспілки.

5.8. Забезпечити направлення представника профспілки з питань охорони праці для участі в комісіях з розслідування нещасних випадків на підприємстві.

6. Територіальним організаціям, первинним профспілковим організаціям забезпечити повне використання наданих законодавством можливостей для захисту інспекторів праці профспілок від переслідувань.

7. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на Заступника Голови Профспілки, завідувача відділу організаційної роботи ЦК Профспілки Давиденка О.П.

**Голова ЦК
«Укрелектропрофспілки»**

С.С.Шишов

АНАЛІЗ
правозахисної роботи в «Укрелектропрофспілці»
у першому півріччі 2013 р.

У Статуті Профспілки записано: «Метою діяльності Профспілки є представництво і захист трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів Профспілки в органах державної влади та місцевого самоврядування, у відносинах з роботодавцями, їх організаціями та об'єднаннями...» «Для досягнення своєї мети Профспілка надає безкоштовну правову допомогу членам Профспілки, представляє їхні інтереси при реалізації конституційного права на звернення за захистом своїх прав до судових органів» (п. п. 2.1, 2.2.16).

12.12.2012 р. Рада ФПУ визнала пріоритетним завданням Федерації профспілок України, її членських організацій на 2013-2014 роки розгортання масового, дієвого громадського контролю профспілок за дотриманням трудового законодавства.(постанова №Р-6-3).

19 лютого 2013 р. на засіданні Президії ЦК «Укрелектропрофспілки» в черговий раз було розглянуто питання «Про заходи щодо підвищення рівня роботи профорганів з питань правового захисту членів Профспілки».

Пункт 3 постанови Президії зобов'язував територіальні профоргани забезпечити безумовне виконання постанови П-6-3 від 07.12.2011 р. щодо надання до ЦК Профспілки інформації про проведену роботу щодо здійснення громадського контролю за додержанням законодавства про працю та захисту трудових прав членів профспілки, заслухати на своїх чергових засіданнях Президії питання трудового захисту членів Профспілки та проінформувати в 10-денний строк після проведення даного заходу ЦК «Укрелектропрофспілки», проводити широку роз'яснювально-інформаційну роботу в місцевих засобах масової інформації з правових питань.

Аналіз інформації про правозахисну роботу, яка надійшла від більшості територіальних організацій Профспілки засвідчує те, що рішення Президії ЦК «Укрелектропрофспілки» у першому півріччі поточного року виконуються незадовільно. З наданої інформації не впливає те, що правозахисна робота є пріоритетною в їхній діяльності.

У поточному році ФПУ впровадила нову звітність про правозахисну роботу. 22.03.2013 року всім територіальним організаціям були направлені нові форми бланків. Встановлено строк направлення до ЦК цієї інформації. У зв'язку з деякими змінами строків надання цієї інформації до ФПУ, в травні п.р. було направлено нагадування з проханням направити інформацію про правозахисну роботу до 05 липня 2013 року.

Проте не всі керівники обкомів (рад) надали інформацію у встановлені строки. Вчасно, тобто до 5.08.2013 року, надійшла інформація лише від ППО ПАТ «Вінницяобленерго»(Вдовиченко О.В.), Харківського (Кригін М.І.), Луганського (Кузнецов В.Ю.). Керівники Закарпатської, Івано – Франківської, Кримської, Рівненської, Черкаської територіальних організацій Профспілки направили інформації на старих бланках. В більшості випадків пояснювальні записки відсутні . В інформації проставлені цифрові дані, які між собою та в підсумку не узгоджуються, а деякі взагалі викликають сумнів у дійсності показників проведення тих чи інших заходів.

Надали до інформації пояснювальні записки лише Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Київська, Луганська, Миколаївська, Полтавська, Харківська обласні організації, Івано - Франківська обласна Рада.

Проте у цих записках не зазначаються показові приклади вирішення проблемних питань, в тому числі із додаванням відповідних судових рішень, копій звернень та відповідей, пояснень. Не додаються копії документів, згідно яких були притягнені посадові особи до дисциплінарної чи адміністративної відповідальності. До ЦК не направляються копії повідомлень чи подань про виявлені факти порушень. Не зазначаються які саме трудові спори вирішувались, які позовні заяви складались. Не зазначається які зауваження та

пропозиції надавались у зв'язку проведеною правовою експертизою проектів нормативних актів.

При значній кількості виявлених порушень у пояснювальних записках не наводяться випадки порушень фундаментальних Конвенцій МОП. Не завжди зазначаються проблемні питання та постановочні завдання, що потребують вирішення на рівні ЦК чи обласного рівня.

На бланках старої форми, що була скасована ФПУ, надійшла інформація від Закарпатської, Рівненської, Тернопільської, Черкаської обласних організацій, Івано-Франківської обласної Ради, Кримський республіканський комітет,

Взагалі не надали інформації Київський міський комітет, хоча правозахисна робота проводиться досить активно. На відповідному сайті міському регулярно поміщається відповіді на питання правового характеру тощо.

Залишилось поза увагою нагадування про необхідність зазначати у пояснювальних записках про проведені заходи в рамках Меморандуму про співпрацю між представниками Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в регіонах (де є такі представники) та територіальними об'єднаннями профспілок, а також про факти залучення таких представників як незалежних консультантів у переговорах з укладення територіальних колективних угод між представниками профспілок, роботодавців, місцевих органів виконавчої влади.

Голова Вінницької обласної ради (Коствіцький М.І.) обмежився лише фразою у супровідному листі, що «показових прикладів у вирішенні проблемних питань не встановлено». Аналіз цифрових показників показує, що громадський контроль за додержанням законодавства про працю різко знизився. Так, у поточному році проведена лише одна перевірка, проти 9 – в аналогічному періоді минулого року. Виявлено 1 порушення з розряду інших і мабуть це правопорушення було усунуте роботодавцем. Зменшилась кількість наданих консультацій з правових питань членам профспілки з 12-ти до 3-х. В той же час збільшилась кількість таких консультацій профспілковим організаціям.

Вражає кількість інспекторів праці профспілок у Волинській обласній організації. Таких інспекторів праці є 72 особи, які є членами виборних органів профспілок. Проте за півроку така кількість інспекторів праці не провела жодної перевірки додержання законодавства про працю. В той же час до дисциплінарної відповідальності притягнуто 14 посадовців.

В Дніпропетровській обласній організації також притягнуто до відповідальності 14 посадових осіб, з яких 9 – до дисциплінарної, а 5- до адміністративної відповідальності. Значно збільшилась кількість наданих консультацій членам профспілки: з 52 до 84.

Зменшилась кількість виявлених порушень у Донецькій обласній організації: з 11 до 4-х. Зменшилась майже в тричі кількість працівників, права яких порушені: з 630 до 282. Проте відсутня інформація про притягнення посадових осіб до юридичної відповідальності. Зменшилась кількість наданих консультацій з правових питань: з 305 до 164. Одним правовим інспектором праці протягом 6 місяців здійснював представництво інтересів 282 працівників. Проте не зазначається в яких саме структурах (чи в суді, чи в інших органах).

Зросла кількість працівників, права яких порушено у Запорізькій обласній організації: з 827 до 963. В той же час роботодавцям направлено 3 подання (та 1 органам виконавчої влади?). Відсутня інформація про притягнення до відповідальності посадових осіб. Кількість надання консультацій залишилась на рівні аналогічного періоду минулого року.

Інформація Івано-Франківської обласної Ради мало того, що вона викладена на старому бланку, вона є досить сумнівною. За півріччя проведено лише одну перевірку і лише встановлено 2 працівники, права яких порушено.

В результаті 6 перевірок головним правовим інспектором праці, спільно з прокуратурою та у складі відповідних комісій виявлено лише 1 порушення законодавства про працю в Київській обласній організації проти 39 в аналогічному періоді минулого року. Проте права 33 працівників було порушено. Внесено 1 подання роботодавцю про усунення

виявлених порушень. Мабуть це порушення усунуто тим же роботодавцем. В той же час активізувалась робота по наданню консультацій з правових питань (24-113)

За 6 місяців п.р. у Кримському республіканському комітеті надано 57 консультацій з правових питань, складено 1 процесуальний документ. Уповноважений представник профспілок представляв інтереси 3-х працівників. Проведено 1 перевірку дотримання законодавства про працю і виявлено 5 порушень. Цифри наведені без порівняння з аналогічним періодом минулого року.

До ЦК надійшло дві різні інформації від Кіровоградського обкому. Так, 04 липня 2013 року була складена на новому бланку інформація про правозахисну роботу у першому півріччі п.р. 19.07 2013 р. була складена інформація на старому бланку. Цифрові показники у цих інформаціях з одних і тих же питань не збігаються. У першій інформації зазначається, що кількість працівників, права яких порушено складає 435. У минулому півріччі також ця кількість складала 435. Проте на старому бланку зазначається інша цифра – 272. Лише з цих підстав подальший аналіз проведеної роботи є недоречним.

У Луганській обласній організації зменшилась кількість інспекторів праці-членів виборних органів профспілок з 14 до 8. Проведено 3 перевірки додержання законодавства про працю і виявлено 2 порушення. Кількість працівників, права яких було порушено різко зменшилась: з 785 до 122. В той же час ні одного порушення не було усунуто за зверненням профспілки. Минулого року було усунуто одне порушення. Зменшилась кількість консультацій з правових питань (23 – 14).

Зменшилась кількість перевірок у Львівській обласній організації (5 -2) та кількість виявлених порушень (11 – 6). Зменшилась кількість працівників, права яких було порушено (19 – 13). Зменшилась кількість наданих консультацій з правових питань (39 – 26). На виробничому рівні за участю громадських інспекторів праці розглянуто 3 колективних трудових спорів. Це при тому, що в першому розділі інформації не зазначено, що такі є.

Проведено менше перевірок Миколаївським обкомом (6 – 3). Менше виявлено порушень (6 – 3). Різко зменшилась кількість працівників, права яких було порушено (1167 – 142). В той же час надіслано лише 2 подання роботодавцям і 1 порушення усунуто. Одна посадова особа притягнута до адміністративної відповідальності. Голова обкому є повноваженим представником виборного органу профспілки і представляла інтереси працівників в суді.

Кількісні показники, які зазначені в інформації Полтавського обкому не збігаються з показниками, що містяться в пояснювальній записці. З 81-ї позиції заповнено лише 5-ть.

Лише три позиції в інформації з 81-ї заповнено Одеським обкомом. В той же час в бланку старої форми заповнено 11 позицій.

Рівненський обком провів 5 перевірок і надіслав 2 подання роботодавцю. Роботодавець усунув 2 порушення, однак інформація про кількість працівників, права яких порушені, відсутня.

Тернопільським обкомом проведено 1 перевірку і виявлено 8 порушень, які за зверненням профспілки усунуті роботодавцем.

У Харківській області нараховується 58 інспекторів праці- членів виборних органів профспілок. Проте ні одного колективного трудового спору за їх участю не розглянуто. Всі 128 порушень були усунуті роботодавцем за зверненням профспілки. Правовий інспектор праці протягом року не здійснював представництво інтересів працівників ні в судах, ні в інших органах. Посадові особи до юридичної відповідальності не притягувались. Дещо зменшилась кількість наданих консультацій з правових питань (247 – 130).

У Херсонській обласній організації проведено 16 перевірок додержання законодавства про працю на восьми підприємствах і виявлено 17 порушень проти 19 у минулому році. Проте збільшилась кількість працівників, права яких порушені (540 – 725). Надано 23 консультації з правових питань, тоді як того року такі консультації не надавались.

У Хмельницькій обласній організації працює 9 інспекторів праці- членів виборних органів профспілки. Спорів за їх участю не розглядалось. Проведено 3 перевірки, однак порушень не було виявлено.

Черкаською обласною організацією проведено 3 перевірки 3-х юридичних осіб і було виявлено 14 порушень, які стосувались 8 працівників. За зверненнями профспілки усунуто 4 порушення. Надано 54 консультації з правових питань, з них 34 – профспілковим організаціям і 20 – членам профспілки. Основному надавались усні консультації.

У ППО ПАТ «Вінницяобленерго» працює 32 інспектори праці- членів виборних органів профспілки, з них 2 – повноважні представники. Проведено 13 перевірок на 13 підприємствах. Порушень не було виявлено. Проведено правову експертизу 20 проектів нормативно-правових актів, з яких по 2 підготовлені зауваження та пропозиції. Надано 19 усних консультацій членам профспілки.

У ППО ПАТ «Одесакабель» надано 38 консультацій членам профспілки, підготовлено 6 методичних матеріалів з питань трудового законодавства.

У Профспілці за даними територіальних організацій нараховується всього 187 інспекторів праці. Найбільша кількість з них у Волинській (72), Харківській (59), Хмельницькій (9), Луганській (8), Кіровоградській (4) та по одному в Донецькій, Запорізькій та Київській територіальних організаціях. У ППО ПАТ «Вінницяобленерго» - 32. Тільки у штатному розписі Донецької, Запорізької, Харківській обласних організаціях передбачена посада правового інспектора праці, у Київському обкомі - головного інспектора праці. На даний час ці посади укомплектовані. Проте за участю громадських інспекторів праці розглянуто на виробничому рівні 3 колективні трудові спори. І такі спори мали місце у Львівській обласній організації Профспілки, де за даними з інформації таких інспекторів праці не значиться.

Як висновок можна зазначити, що:

а) правозахисна робота ще не стала пріоритетною у діяльності деяких керівників територіальних організацій Профспілки, навпаки спостерігається тенденція до її спаду;

б) до складання інформації про правозахисну роботу більшість керівників віднесли формально;

в) залишилось не виконаним рішення Президії Профспілки від 19 лютого 2013 року в частині надання інформації до ЦК Профспілки про заслуховування на своїх засіданнях Президії питання захисту трудових прав членів Профспілки та про активізацію роз'яснювальної роботи в засобах масової інформації з правових питань.

Відділ організаційної роботи ЦК Профспілки

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до інформації про правозахисну роботу членської організації ФПУ
«Укрелектропрофспілки»
у першому півріччі 2013 року

Інформація про правозахисну роботу є Додатком 3 до Порядку організації роботи інспекторів праці профспілок (*Форма ПР*). Така форма звітності введена тільки з поточного року. Вона доповнена новим *Розділом 1 «Загальна інформація»* та є більш конкретною. У зв'язку з цим деякі позиції наданої піврічної звітності будуть наведені без порівняння їх з аналогічним періодом минулого року.

Оскільки кількісні показники правозахисної роботи наведені у відповідній інформації (*Форма ПР*), то було б варто зупинитися лише на конкретних прикладах проведеної роботи та проблемних питаннях у цій діяльності.

Правозахисна робота залишається невід'ємною складовою профспілкової діяльності.

Так, 19 лютого 2013 р. на *Президії ЦК* в черговий раз було розглянуто питання «Про заходи щодо підвищення рівня роботи профорганів з питань правового захисту членів Профспілки». З огляду на зазначене з травня п.р. в штатний розклад виконавчого апарату ЦК внесені зміни і введено посаду юриста. Цю посаду обійняв юрист з 10 –річним досвідом профспілкової роботи. В таких територіальних організаціях як Донецька, Запорізька, Київська (обласна) та Харківська у штатних розкладах передбачені юридичні посади, які на даний час укомплектовані спеціалістами з певним досвідом роботи та відповідною освітою.

Про виконану роботу в територіальних організаціях Профспілки (основні заходи).

Так, *Харківською обласною організацією Профспілки* у звітному періоді були підготовлені інформаційні матеріали на пленарне засідання Президії обкому Профспілки, яке відбулося 23.04.2013 р., на тему «Про здійснення профспілками громадського контролю за дотриманням роботодавцями законодавства про працю», «Про виконання колективних договорів у 2012 році, забезпечення гарантій трудових і соціальних прав працівників». Прийняті відповідні постанови. Підготовлені також матеріали щодо порядку організації роботи громадських інспекторів праці, які направлені у первинні профспілкові організації для виконання .

За перше півріччя по регіону зберігається заборгованість по виплаті заробітної плати на підприємствах ДП «ХЕМЗ», ДП НДІ «ХЕМЗ», ПуАТ «ХЕЛЗ «Укрелектромаш», ДП СПТБЕ «Електроапарат».

Обкомом Профспілки надавалась допомога ППО ТОВ «ДВ Нафтогазодобувна компанія» (філія «Теплоелектроцентрально») у підготовці звернень у відповідні владні органи з приводу неперерахування Первинній профспілковій організації коштів на культурно-масову, фізкультурну роботу та оздоровлення працівників.

Правороз'яснювальна робота проводиться через бюлетень «Імпульс» Харківської обласної організації «Укрелектропрофспілки». Так, в №2 (53) за травень 2013 року, поміщена інформація Комісії з питань правової роботи про проведені навчання працівників, відповідальних за ведення кадрового діловодства підприємств галузі. В рамках навчання було проведено семінар спільно з Харківським міським центром зайнятості. У навчанні взяли участь правовий інспектор праці обкому Хлинов В.В та заввідділом Зуєва О.О, юрист центру Карамішева Л.Є.

У бюлетені друкується інша інформація про профспілкову діяльність.

У **Луганській області** також існує заборгованість з виплати заробітної плати працівникам ЗАТ «Луганські акумулятори» та ДП «Лисичанська ТЕЦ». Реструктуризація «Луганської ТЕС» призводить до виключення з штатного розкладу працівників ремонтних служб, працівників бухгалтерії, автотранспортного цеху, охорони та інш.

27 лютого п. р. відбувся Пленум **Дніпропетровського обласного комітету** Профспілки, який розглянув питання «Про роботу та завдання членських профспілкових організацій по посиленню громадського контролю за додержанням законодавства про працю на підприємствах і організаціях галузі».

У березні на засіданні президії обласної організації обговорена питання «Про виконання колективних договорів, прийнятих на підприємствах і в організаціях галузі, Генеральної і галузевих угод та завдання по їх реалізації на 2013 рік». Президія виступила з пропозицією про проведення єдиної колективної компанії на підприємствах «ДТЕК» та укладення тарифної угоди між ЦК «Укрелектропрофспілки» і компанією «ДТЕК», в якій виписати конкретні повноваження профспілкових комітетів при формуванні фонду оплати праці компанії. Така ініціатива в ЦК підтримана і опрацьовується. Щоквартально проходять зустрічі представників виконавчого апарату ЦК, голови обласної організації, голів ПК ВП «Придніпровська ТЕС», ВП «Криворізька ТЕС» ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» з представниками компанії, на яких обговорюються питання по недопущенню порушень трудових та соціальних прав та інтересів працюючих компанії.

Такі зустрічі відбуваються і з представниками трудових колективів зазначених відокремлених підрозділів компанії, на яких обговорюються питання працевлаштування окремих категорій працівників та збереження соціальних гарантій під час реструктуризації підприємств та відкритого запровадження аутсорсінгу.

Працівники обкому надавали правову допомогу профкомам філії «Дніпродзержинська ГЕС» ПАТ «Укргідроенерго», ДП «Криворізька теплоцентраль», ПАТ «Дніпродзержинська теплоелектроцентраль», ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго» під час підготовки нової редакції Колективного договору на 2013 -2014 роки. Рішенням Президії ЦК «Укрелектропрофспілки» Колективний договір ПАТ «ДТЕК Дніпрообленерго» визнано кращим серед підприємств і організації галузі.

В квітні п.р. президія обласної організації Профспілки розглянула питання « Про нещасний випадок із смертельним наслідком з машиністом вагоноперекидача паливо-транспортного цеху ВП «Придніпровська ТЕС ПАТ

«ДТЕК Дніпроенерго» Миколаєць О.В., 1991 р. народження. До відповідальності були притягнуті голова профспілкового комітету та інші члену Профспілки, в тому числі керівники структурних підрозділів, за недостатню вимогливість до відповідальних осіб за створення безпечних умов праці та неприйняття дієвих заходів по недопущенню нещасних випадків на виробництві.

Слід відзначити, що в області заробітна плата на підприємствах та організаціях галузі виплачується у відповідності до чинного законодавства.

У **Запорізькій області** на майже на всіх підприємствах галузі укладені і діють колективні договори. Проведений ЦК «Укрелктропрофспілки» огляд-конкурс на кращий колективний договір визначив призерів ВП «ДНЕС» ДП «НЕК «Укренерго» та ПАТ НДЦ «ЗТЗ-Сервіс». Призером обласного конкурсу, що проводився Запорізькою облрадою профспілки стало ПАТ «Запорізький завод надпотужних трансформаторів» (перше місце) та ВП «Держенергонагляд в Дніпровському регіоні» ДП «НЕК «Укоенерго» (друге місце).

В результаті принципових та наполегливих дій профкому та облпрофорганізації були погашені борги з виплати заробітної плати у ПАТ «Перетворювач», що накопичились за 2-3 місяці.

Обласною організацією Профспілки щомісячно проводяться навчання та семінари з головами профкомів та профактивом ППО, на яких вони інформуються про уперше прийняті законодавчі акти та про зміни і доповнення до діючих. Участь у таких семінарах приймають керівники і провідні спеціалісти державних і контролюючих органів, страхових компаній. Часто такі семінари проводяться на підприємствах галузі. Всіма формами навчання було охоплено 335 осіб.

З 2008 року Запорізька облпрофорганізація видає щомісячний Інформаційний вісник, який направляється безпосередньо у первинні та цехові профорганізації, розміщується на відповідних стендах. Кілька років поспіль проводиться конкурс на кращий стенд, де відображається профспілкове життя конкретного трудового колективу.

На засіданні Президії **Івано-Франківської обласної Ради Профспілки** було розглянуто 18.06.2013 року проект Трудового кодексу України (автори О.Стоян та Я.Сухий). Під час підготовки цього питання проводилась активна роз'яснювальна робота у первинних профспілкових організаціях галузі.

Крім того, голова обласної Ради Профспілки В.Т. Гриньків висловив загальну думку про те, що на даний час існують незалежні від профспілок труднощі в організації роботи громадських інспекторів праці профспілок, в тому числі в проведенні навчання таких інспекторів тощо. Однієї з причин є та, що в край важливе рішення не забезпечене матеріально - технічними ресурсами, не врегульовані питання фінансового характеру, про що свідчить вжите словосполучення « як правило» у п. 16 Порядку навчання громадських інспекторів праці профспілок. Є проблемним надання майбутнім громадським інспекторам праці оплачуваної відпустки для такого навчання.

В той же час з **Львівської обласної ради** «Укрелктропрофспілки» повідомили, що питання організації роботи громадських інспекторів праці, їх навчання буде вирішуватись у вересні місяці п.р. на обласному рівні.

За усним повідомленням *Хмельницького обкому Профспілки* на підприємстві УБ «ХАЕС» тривалий час існує проблема з оплатою виконаної підприємством роботи. Не отримання зароблених коштів призводить до не виплати заробітної плати, скорочення працюючих тощо. На даний час в УБ «ХАЕС» в штаті нараховується 700 осіб. Обкомом піднімалась дана проблема на рівні ОДА, проте вона залишається і на даний час не вирішеною.

В червні п.р. до ЦК «Укрелектропрофспілки» звернувся голова ППО ТОВ «Укрелектромережбуд» з проханням надати дозвіл на скорочення 32 осіб, що складає 12,85 % від загальної кількості працюючих, у зв'язку з виробничими та фінансовими труднощами на підприємстві. Враховуючи дійсну обстановку на підприємстві (падіння обсягів будівельно-монтажних робіт, виконання бізнес-плану лише на 36% від запланованого об'єму вказаних робіт у першому півріччі 2013 року, різким скороченням об'ємів інвестиційних програм) *та рішення Донецького обкому Профспілки*, Президія ЦК «Укрелектропрофспілки» надала згоду роботодавцю на скорочення зазначеної штатної чисельності протягом календарного 2013 року за умови забезпечення соціальних гарантій, компенсацій і вихідної допомоги, встановлених чинним законодавством та колективним договором.

Тільки своєчасне втручання Донецького обкому вдалось зберегти робочі місця для працівників структурного підрозділу ПАТ «Донбасенерго», де адміністрація з порушенням положень ст. 32 КЗпП України не повідомила у встановлені законом строки про зміну для них істотних умов праці. В результаті відповідний наказ роботодавця не набрав юридичної сили.

З метою негайного погашення заборгованості на підприємствах енергетики Донецької області з тимчасової непрацездатності працівників Донецький обком Профспілки звернувся до Прем'єр-міністра України Азарова М.Я. з відповідним листом – проханням у сприянні позитивного вирішення означеного питання.

Донецький обком Профспілки сприяв впровадженню в дію більш широкого соціального пакету захисту працівників ПАТ «Донбасенерго», запропонованого ЦК «Укрелектропрофспілки», на відміну від запропонованого роботодавцем під час продажу державного пакету акцій цього товариства.

У рамках цільової програми ФПУ «Гідна оплата праці» та за вдяки втручання *Профспілки Київської області* було ліквідовано заборгованість із заробітної плати 33 працівників Акціонерного Товариства «Київгідромонтаж».

У складі комісії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування представники первинних профспілкових організацій, об'єднаних Київською обласною організацією «Укрелектропрофспілки» залучались до проведення комплексних перевірок (спільно з органами прокуратури) державного навчального закладу «Професійний ліцей м. Українка».

У зв'язку з частим перепідпорядкування філій на державному підприємстві «Кримські генеруючі системи» протягом останніх трьох років працівники не можуть оформити своєчасно пільгові пенсії. Вирішення цієї проблеми знаходиться на постійному контролі у Голови *Кримського республіканського комітету* Ігошиної А.Д. Суть проблеми полягає в тому, що

при оформленні пільгової пенсії працівникові підприємство (зокрема, Сімферопольська ТЕЦ) видає лише довідку про уточнюючий характер роботи за період роботи з часу останнього перепідпорядкування, а не за весь період роботи на державному підприємстві, хоча при цьому робоче місце працівника не змінювалось, не змінювались і умови праці. Проблема відома і галузевому Міністерству, проте питання про призначення пенсій за віком на пільгових умовах може бути вирішене через суд. Іншого шляху в Міністерстві не бачать.

У звітному періоді *Полтавська обласна Рада* Профспілки приймала участь у підготовці та укладенню Колективного договору ПАТ «Електромотор» із збереженням соціальних гарантій, незважаючи на не стабільну роботу підприємства у 1 кварталі п.р.

Безпосередньо працівниками виконавчого апарату ЦК Укрелектропрофспілки» у звітному періоді проведена правозахисна робота наступного змісту.

У зв'язку з надходженням скарг до Миколаївської обласної організації Профспілки з приводу порушень Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників, було надано відповідне усне роз'яснення голові організації, яка в свою чергу повідомила про це скаржника, який є пенсіонером ПАТ «Миколаївоблнерго».

Розглянуто звернення Генерального директора ПАТ «Центрэнерго» О.М. Чмеренка, яке надійшло безпосередньо на адресу Голови ЦК «Укрелектропрофспілки» Шишова С.С., у якому піднімалися питання оплати праці працівників Вуглегірської ТЕС, які залучаються до роботи по відновленню роботи ТЕС в шкідливих умовах. На ім'я Чмеренка О.М. було направлено письмове роз'яснення з піднятих питань. У підготовці відповіді приймав участь правник ЦК.

На усне звернення працівників Донецького обласного комітету Профспілки було направлено письмове роз'яснення з питань надання, накопичення та використання додаткових відпусток, встановлених Законом України «Про відпустки».

Розглянуто письмове звернення майстра виробничого навчання Бурштинського торгово-економічного коледжу (колишнього члена профспілки) з питань порушення трудового законодавства під час його звільнення з роботи та поновлення його на роботі та членстві у Профспілці. За результатами розгляду було направлена письмова відповідь заявнику та керівництву ФПУ. У зверненні було дано роз'яснені шляхи вирішення трудового спору та зазначена процедура поновлення членства у Профспілці.

В ЦК проведено юридичний аналіз Протоколу спільної наради адміністрації та об'єднаного профкому ПАТ «ДТЕК ДНІПРОЕНЕРГО». Дані рекомендації зацікавленим особам щодо процедури прийняття спільних рішень.

Розглянуто звернення Подтерєбкова С.С. з питання призначення пільгової пенсії, яка не призначається у зв'язку з частим перепідпорядкуванням підприємства, на якому він працює. Скарга перевірялась за участю представника профільного Міністерства, при активній участі Голови Кримського республіканського комітету «Укрелектропрофспілки». Заявнику дано детальне роз'яснення з приводу позитивного вирішення його проблеми.

Розглянуто звернення ветерана праці Любенка М.Н. щодо грошової виплати у зв'язку із звільненням та виходом на пенсію. Надано методичні рекомендації у складанні касаційної скарги на рішення апеляційної інстанції.

Розглянута скарга Пархомчука В.М. на незаконні дії адміністрації ПАТ «Волиньобленерго» під час його звільнення. Рекомендовано оскаржити рішення суду першої інстанції в апеляційному порядку.

Розглянуті скарги Чугунова М.Г. та Димко Ю.Г. щодо порушення власником трудового договору та з інших питань з організації профспілкової роботи. Скаржникам надано обґрунтовану відповідь.

Представники виконавчого апарату ЦК прийняли участь у підготовці та проведенні конференції трудового колективу ПАТ «Вінницяобленерго» та конференції ППО. Надано відповідну методичну та юридичну допомогу у проведенні цих заходів.

За участю Заступника Голови Профспілки Давиденка О.П. та юриста ЦК Кучинського В.М. в березні п.р. проведено у м. Луцьку робочу зустріч з профактивом обласної організації, на якій обговорено поточні питання профспілкової діяльності, зокрема, у забезпеченні контролю з боку профспілки за додержанням роботодавцем трудового законодавства.

ЦК «Укрелектропрофспілки» в лютому - березні п.р. було організовано навчання керівників обласних профспілкових органів на базі Академії праці, соціальних відносин та туризму. У навчанні прийняли участь голови обкомів, профкомів багато чисельних підприємств. З лекціями, в тому числі з правової тематики, виступили викладачі Академії. Перед учасниками навчання виступали також Голова Профспілки Шишов С.С., заступники Голови Давиденко О.П. та Курілець М.П. Продовження навчань заплановано на 3-й квартал п.р.

В червні місяці проведено навчання членів Спілки молоді Профспілки з питань правозахисної роботи і завдання молодіжних профспілкових організацій у цій сфері. Була зосереджена увага на діяльності Міжнародної Організації Праці, на основних конвенціях, які ратифіковані Україною, зокрема, з питань захисту заробітної плати, про найману працю молоді, про основні засади розірвання трудового договору з найманими працівниками з ініціативи роботодавця. У навчанні взяли участь та виступили Голова Профспілки Шишов С.С., його заступник Давиденко О.П., юрист ЦК Кучинський В.М.

Надано усне тлумачення керівнику профкому ПАТ «Центренерго» положень ст. 42 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» про реалізації обов'язку роботодавця щодо створення умов діяльності профспілки в Колективному договорі.

З наведених вище фактів, вбачається, що найбільш поширеними випадками є порушення Конвенції МОП №95 про захист заробітної плати 1949 р. та № 158 про розірвання трудових відносин з ініціативи роботодавця 1982 р.

Узагальнюючи наведене вище слід зазначити, що правозахисна діяльність була і залишається пріоритетною у діяльності «Укрелектропрофспілки», про що свідчать наведені вище факти.

Серед проблемних та постановочних завдань, що потребують вирішення є такі:

- ліквідація з виплати заробітної плати;
- цивілізоване врегулювання питань проведення реструктуризації підприємств, яка супроводжується вивільненням працівників і документальним переводом їх на інші підприємства, організації (фактично робочі місця залишаються на тих же організаціях, установах), з недодержанням чинного трудового законодавства та положень Колективних договорів;
- проведення на рівні ФПУ зібрання голів профкомів, на якому розглянути питання організації навчання та роботи громадських інспекторів праці профспілок;
- покращення взаємодії з територіальними інспекціями Держпраці.

Пропозиція:

- на базі Київського міського комітету Профспілки працівників державних установ провести зустріч правників та голів відповідних комісій по розповсюдженню досвіду роботи постійної комісії з правового захисту працівників та організаційно-правового відділу у питаннях забезпечення контролю за дотриманням прав і гарантій людини праці (*«Профспілкові вісті»* №27/2013 від 04.07.2013).

У другому півріччі п.р. заплановано провести робочу зустріч юридичних працівників «Укрелектропрофспілки», на якій розглянути підсумки роботи територіальних організацій у першому півріччі п.р. та розробити конкретні заходи, направлені на покращення захисту прав та інтересів членів профспілки.